

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเพลง
ของเรวัต พุทธินันทน์
ชื่อผู้เขียน : นางสาวสุกัญญา โกมุตมาศ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : ไทยศึกษา
ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รศ.ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ ประธานกรรมการ
2. รศ. บุปผา บุญทิพย์
3. รศ. เสาวลักษณ์ อนันตสานต์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บทเพลงที่เป็นบทประพันธ์ของเรวัต พุทธินันทน์ โดยแยกประเภทของบทเพลง วิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงประเภทต่าง ๆ และวิเคราะห์ภาษาในบทเพลงทางด้านการใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร ตลอดจนวิเคราะห์โลกทัศน์ของเรวัต พุทธินันทน์ ที่ปรากฏในบทเพลง

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ สำหรับข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสัมภาษณ์ ส่วนข้อมูลทุติยภูมิได้จากบทเพลงของเรวัต พุทธินันทน์ ที่ประพันธ์ขึ้นเพื่อขับร้องเองและให้ผู้อื่นขับร้อง ซึ่งประพันธ์ขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2539 มีจำนวนทั้งสิ้น 104 บทเพลง นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับเพลง

ผลการวิจัยพบว่า เรวัต พุทธินันทน์เป็นศิลปินผู้หนึ่งที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์บทเพลง และเป็นที่ยอมรับจากบุคคลทั่วไป นอกจากเพลงของเรวัต พุทธินันทน์จะมุ่งให้ความเพลิดเพลินอารมณ์แก่ผู้ฟังแล้ว เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลง พบว่า นอกจากเป็นเพลงรักแล้วเนื้อหายังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคม ปัญหา

ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งให้แง่คิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในสังคม ไม่ว่าจะเป็นคุณธรรม
คติธรรมหรือค่านิยมอันดีงามต่าง ๆ ที่พยายามแทรกไว้ในบทเพลง เพื่อมุ่งส่งเสริม
พัฒนาสังคม และประเทศชาติ โดยนำประสบการณ์ เรื่องราวที่ผ่านมาในชีวิต รวมทั้ง
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมมาเรียบเรียงเป็นบทเพลง เพื่อเรียกร้องความสนใจให้เยาวชน
ตลอดจนบุคคลในสังคมทั่วไปตระหนักคิดและร่วมมือกันสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้น
ส่วนด้านการใช้ภาษามีการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหารและการสร้างภาพพจน์ อันเป็น
ส่วนสำคัญที่ทำให้บทเพลงเป็นที่นิยมและยอมรับจากบุคคลโดยทั่วไปมาจนถึงปัจจุบัน
ในด้านของโลกทัศน์ของเรวัต พุทธินันทน์ที่ปรากฏในบทเพลง พบว่า มีโลกทัศน์ที่
กว้างไกล เป็นบุคคลที่มีความเข้าใจสิ่งแวดล้อมและสภาพสังคมในแต่ละสมัยได้ดี มอง
โลกในแง่ดี ให้ความสำคัญต่อมนุษย์ เขาให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตว่า การคิดดีทำดีย่อม
นำมาซึ่งสิ่งที่ดีของชีวิต ด้านโลกทัศน์ที่มีต่อธรรมชาติ เขามองว่าธรรมชาติเป็น
สิ่งที่ยิ่งใหญ่ ธรรมชาติเป็นที่มาของความจริงให้มนุษย์ได้ประจักษ์และเรียนรู้ความจริง
ของชีวิต มนุษย์และธรรมชาติมีความสัมพันธ์กัน มนุษย์จึงควรเคารพและรักษาคคุณค่า
ของธรรมชาติเพื่อให้คงอยู่ตลอดไป ส่วนโลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อทางศาสนา เขาเชื่อ
ในกฎแห่งกรรม บาป บุญ ผู้ประพันธ์เห็นว่ากรรมคือการกระทำ ใครทำสิ่งใดย่อมได้
รับสิ่งนั้นตอบแทน